

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 7. junija 1924.

Telefon štev. 552

ŠTEV. 67.

Dr. R. Pipuš, Maribor:

Pokojninsko zavarovanje in gospodarski krogi.

Z zakonom od 14. maja 1922, št. 169. U. l., se je za celo jugoslovansko državo vpeljalo enotno zavarovanje delavcev. V smislu tega zakona morajo biti delavci zavarovani:

1. proti boleznim;
2. za onemoglost, starost in smrt;
3. proti nezgodam.

§ 209. tega zakona določa, da mora biti zavarovanje proti boleznim in nezgodam v celi državi uvedeno od 1. julija 1922 naprej. Kdaj se uveljavi zavarovanje za onemoglost, starost in smrt za celo državo, določa ministrski svet. Vendar se mora to izvršiti vsaj do 1. julija 1925. Do sedaj ministrski svet ni izdal navedbe, s katero bi se uveljavilo zavarovanje za onemoglost, starost in smrt za ostali del države. To vrsto zavarovanja poznajo tačas samo tisti deli naše države, ki so poprej pripadali Avstriji in že pod Avstrijo imeli to zavarovanje (pokojninsko zavarovanje). Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt je torej tačas v Jugoslaviji uvedeno samo v mariborski in ljubljanski pokrajini in v Dalmaciji s posebnim zakonom od 12. maja 1922, U. l. št. 190., ki je v bistvu enak nekdanjemu avstrijskemu zakonu. Prispevki za to zavarovanje znašajo sedaj 12% zavarovane mezde.

V smislu § 27. zakona o zavarovanju delavcev pa prispevek za zavarovanje za onemoglost, starost in smrt na teden ne sme znašati več kakor 18% zavarovane enodnevnne mezde. Ako računimo, da dela delavec 6 dni v tednu, tedaj bi znašal ta prispevek 3% zavarovane mezde.

Ze to je velika krivica za slovenske dalmatinske gospodarske kroge, da je samo njim naloženo breme zavarovanja delavcev za onemoglost, starost in smrt, dočim ostali gospodarski krogi v Jugoslaviji tega bremena za zdaj ne poznajo. Na ta način so slovenski in dalmatinski gospodarski krogi prizadehi v svoji konkurenčni zmožnosti nasproti ostalim gospodarskim krogom v Jugoslaviji. Ta krivica pa je tem bolj občutna, ker je breme tega zavarovanja naravnost ogromno. Slovensko in dalmatinsko prebivalstvo, to je približno osmi del vsega jugoslovanskega prebivalstva, plača vsak mesec 1.200.000 dinarjev, to je blizu 15.000.000 Din na leto na prispevkih za zavarovanje svojih delavcev za onemoglost, starost in smrt. Ker plačujejo ravno te pokrajine tudi na davkih razmeroma mnogo več, kakor ostali deli naše države, trpi tem bolj konkurenčna zmožnost slovenskih in dalmatinskih gospodarskih krogov. Ker kmetijski delavci zavarovanju niso zavezani, nosi to ogromno breme izključno slovenska in dalmatinska industrija in trgovina. Le nekaj tega bremena odpade tudi na denarne zavode, odvetnike, notarje, zdravnike, inženere in enake poklice.

Da se odstrani ta različnost v bremenih, ki jo nosijo različni deli naše države, je nujno potrebno, da se za celo državo, torej tudi za slovensko in dalmatinsko ozemlje uvede zavarovanje delavcev za onemoglost, starost in smrt v smislu zakona od 14. maja 1922. Da se to zgodi, za to ni treba novega zakona, ampak zgolj navedbe ministrskega sveta.

Razume se, da se mora sočasno odpraviti tudi sedaj obstoječe pokojninsko zavarovanje v mariborski in ljubljanski pokrajini in v Dalmaciji. Saj vendar nikdo ne more zahtevati, da bodo slovenski in dalmatinski gospodarski krogi za zavarovanje svojih delavcev za onemoglost, starost in smrt še tudi za naprej prispevali 12% zavarovane mezde, ostali deli države pa samo 3%, torej samo četrti del od tega, kar bi morali plačati Slovenci in Dalmatinci.

Vlada do sedaj ni storila ničesar, da bi ublažila to krivico, katero trpijo slovenski in dalmatinski gospodarski krogi nasproti ostalim delom naše države, kolikor pride v poštev zavarovanje delavcev za onemoglost, starost in smrt. Nasprotno se je vlada žurila, da je to krivico še poostriila. Paragraf 3. zakona od 12. maja 1922, U. l. št. 190. (o pokojninskem zavarovanju nameščencev za Slovenijo in Dalmacijo) določa, da odreja minister za socialno politiko plačilne razrede po potrebi tako, da se najvišji zavarovani prejemki vjemajo z dvojnimi zneskom povprečne višine v prejšnjem letu zavarovanih prejemkov vseh zavarovanih oseb. Minister za socialno politiko odreja ali določuje torej razrede, v katere so po svojih mezdah uvrščeni nameščenci, zavarovani pri pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. Minister za socialno politiko odreja te razrede po potrebi. Zakon nikjer ne ukazuje, da mora minister te razrede na novo določiti. Ravno tako zakon ne določuje nobenega časa, kdaj naj minister za socialno politiko določi te razrede. Minister za socialno politiko ima torej v tem oziru popolnoma proste roke. Pričakovati bi torej bilo, da se bo na preobremenjene slovenske in dalmatinske gospodarske kroge oziral vsaj toliko, da teh razredov ne bo prenašlo povišal, da ne bo na ta način brez potrebe povišal breme, katero nosijo imenovani že itak preobremenjeni gospodarski krogi. A tu se je ministru prav mudilo. Z navedbo od 19. julija 1923, št. 338. U. l. je znova izdatno povišal meje posameznih razredov in s tem obenem povišal tudi prispevke, katere morajo slovenski in dalmatinski krogi prinašati za zavarovanje delavcev za onemoglost, starost in smrt.

Če bi se naše sedanje pokojninsko zavarovanje nadomestilo s splošnim zavarovanjem delavcev za onemoglost, starost in smrt v smislu zakona od 14. maja 1922, bi se breme tega zavarovanja ne samo v splošnem olajšalo, ampak tudi bolj pravilno razdelilo. Sedaj mora breme tega zavarovanja v nižjih razredih popolnoma, v višjih razredih pa več kakor polovico nositi podjetnik sam. Zakon o zavarovanju delavcev od 14. maja 1922 pa določuje v svojem § 35., da plačata k prispevkom za zavarovanje za onemoglost, starost in smrt delodajalec in delojemalec vsak polovico. Tudi to nesoglasje zakona od 14. maja 1922 na eni strani ter zakona o pokojninskem zavarovanju od 12. maja 1922 na drugi strani, zahteva nujno, da se bremena za vse državljanke v celi državi enakomerno razdelijo in torej uvede zakon od 14. maja 1922 tudi za zavarovanje za onemoglost, starost in smrt, obenem pa ukine sedaj obstoječe pokojninsko zavarovanje.

Naša zahteva mora tedaj biti:

1. da se nemudoma preklicne navedba ministra za socialno politiko od 19. julija 1923, U. l. št. 338;

2. da se sočasno s uveljavljanjem zavarovanja delavcev za onemoglost, starost in smrt v smislu zakona od 14. maja 1922 ukine pokojninsko zavarovanje nameščencev, ki velja sedaj v mariborski in ljubljanski pokrajini in v Dalmaciji.

Dr. M. D.

Ljubljanska borza in njen ustroj.

V svojem prvem članku sem obravnaval poglavje borznih članov, njih pravice in dolžnosti ter omenil nazadnje razliko pravic med posestniki članskih in posestniki posebno-članskih izkaznic. Nehote se mi je v prvem članku pri razlagi različnih izkaznic vrnila neljuba pomota, da sem rabil konstantno izraz zasebno-članska izkaznica mesto pravičnega izraza posebno-članska izkaznica. Cenjeni čitatelji naj izvolijo to napako sami popraviti.

Kakor smo videli že v prvem članku, imajo aktivno in pasivno volilno pravico edino le člani borze, medtem ko je za posestnike posebnih članskih izkaznic pravica omejena na obiskovanje borznih seštevank in zaključevanja veljavnih borznih poslov.

Ker sem o priliki sklicanja II. izrednega občnega zbora opazil, da vlada za borzo veliko zanimanje, pri tem pa — kar je seveda povsem naravno in razumljivo — še nejasnost glede diferenciacije posestnikov članskih in posebnih članskih izkaznic, hočem danes informirati zainteresirane kroge o poglavju, iz katerega bo ta razlika najlažje razvidna.

OBČNI ZBOR IN VOLITVE.

Občni zbor je kakor po vseh pravih, tako tudi po borznih, reden ali izreden ter se mora sklicati vsako leto tekom prvih treh mesecev. Sklicuje ga borzni svet z oglasom v službenem listu in razobešanjem na borzi 14 dni pred vršitvijo.

Občnega zbora se morejo vdeležiti edino člani borze. Občnemu zboru predseduje predsednik borznega sveta ali pa njegov namestnik. Ako se pa vrši občni zbor, kateri je sklican izredno in na zahtevo ene desetine borznih članov, se mora v tem slučaju izvoliti tudi predsednika občnega zbora.

Občni zbor je sklepčen le tedaj, ako je prisotna polovica članov plus en član, kateri so upravičeni vdeležiti se občnega zbora. V slučaju, da ni na prvo sklicanje došlo navedeno število članov, tedaj se mora sklicati novi občni zbor tekom 14 dni, kateri more veljavno sklepati brez ozira na število prisotnih borznih članov.

Odredba, da mora biti prisotna nadpolovična večina borznih članov, je za naše razmere vsekakor trda in precej ovirajoča. Toda to določilo imata beogradska in novosadska borza, medtem ko obstoja na zagrebški borzi določba, da je za sklepčnost občnega zbora potrebna navzočnost najmanj 40 članov.

Na drugi strani predvidevajo pa pravila ljubljanske borze celo slučaj, da ni navzočih niti toliko članov, da bi se mogla vršiti potrebna volitev članov v razsodišče. V takem primeru ima borzni svet sam pravico izvoliti potrebno število razsodnikov izmed članov, kateri so bili upravičeni udeležiti se občnega zbora.

Na občnem zboru se sklepa z javnim glasovanjem in absolutno večino glasov. Če so glasovi razdeljeni, tedaj odloča glas predsednika ali njegovega namestnika. Glasovanje za volitve pa je tajno (z listinami) in pri deljenju glasov odločuje žreb.

Izredni občni zbor more sklicati borzni svet po potrebi ali pa če zahteva to — kakor že omenjeno — ena desetina borznih članov. Taka zahteva mora biti pismena in mora navajati tudi razloge. Desetina borznih članov se določi na temelju celokupnega števila borznih članov onega dne, ko je bila taka zahteva predložena. V tem slučaju se mora vršiti občni zbor tekom treh tednov od izročene predloga ali zahteve. S temi določili je torej varovana takozvana manjšinska pravica.

Glede glasovalne pravice določajo pravila (§ 41.) sledeče: Na občnem zboru imajo pravico glasovati edino posestniki članskih izkaznic, kateri so vplačali članske prispevke za tekoče leto.

Trgovsko tvrdko, delniško družbo i. dr., katerim so izdane poleg glavne članske izkaznice tudi še posebne članske izkaznice, sme zastopati na občnem zboru s pravico glasovanja samo ena oseba, sicer je ta oseba lahko posestnika članske ali pa posebne članske izkaznice. Naravno, da mora taka oseba biti za to tudi pooblaščen.

Borznega člana more zastopati na občnem zboru edino tak pooblaščenec, kateri je tudi osebno borzni član, t. j. posestnik članske izkaznice.

Pooblaščenec mora izročiti pooblastilo tajništvu borze pred pričetkom zborovanja, da zamorejo po priznanju veljavnosti pooblastila vršiti vse pravice in dolžnosti pooblastitelja kot člana borze.

Vsaki član sme zastopati na občnem zboru največ tri borzne člane. O končni veljavnosti pooblastila odloča volilna komisija.

Določila so, kakor vidimo, povsem jasna. Član sme biti zastopan edino po drugem članu borze. Juridične osebe pa, kakor tvrdke, delniške družbe i. dr., so lahko zastopane po posestniku članske ali pa posebne članske izkaznice. Torej je juridičnim osebam zastopstvo olajšano.

Borzna pravila ne določajo nikake posebne oblike pooblastila, tako da bo zadostovalo navadno pooblastilo.

O volilni komisiji določajo pravila v § 49. le to, da postavlja to komisijo borzni svet in da sestoji iz dveh borznih svetnikov in treh borznih članov. Tej komisiji pripada dolžnost overovljenja. Komisija voli samo predsednika.

Glede pasivne volilne pravice (kdo sme biti izvoljen) obstojajo nastopne določbe:

A. Za borzni svet:

Borzni svet sestoji iz 16 članov. Članom borzne sveta sme biti izvoljen le tak član borze, kateri je naš podanik in vešč srbohrvaškega - slovenskega jezika. Najmanj tri četrtine borznih svetnikov mora imeti stalno bivališče v Ljubljani.

Člani, kateri izstopijo iz borznega sveta, smejo biti ponovno voljeni, toda pri ponovni izvolitvi niso dolžni sprejeti funkcije.

Po preteku enoletne dobe od ustanovitve borze sme biti izvoljen v borzni svet le tak član borze, kateri je najmanj leto dni borzni član, ni v zaostanku s plačanjem članarine in ni proti njemu izrečena kaka disciplinarna kazen.

Volitev sama je, kakor že omenjeno, tajna z listinami, katere morajo borzni člani osebno izročiti volilni komisiji.

Izvoljenim se smatra oni član borze, kateri je dobil relativno večino oddanih glasov. Pri enakem številu odloča žreb.

Vsak novoizvoljeni borzni svet, bodisi delni ali celotni, se mora takoj konstituirati in izvoliti vsako leto po enega predsednika in dva podprednika. Ponovna izvolitev iste osebe je dovoljena. Čim se borzni svet konstituiral, se mora javiti to ministrstvu trgovine in industrije in objaviti na borzi. Članstvo v borznem svetu je obvezno in traja principijelno tri leta. Vsako leto izstopa iz borznega sveta pet članov.

B. Za finančni odbor:

Po § 63. sestoji finančni odbor iz petih članov, katere voli občni zbor na leto dni izmed borznih članov, kateri so podaniki naše kraljevine in žive v Ljubljani. Tudi v tem odboru je članstvo obvezno. Izvoljeni finančni odbor mora imeti svojo prvo sejo koj po izvolitvi. Tedaj se tudi konstituiral in izvoli iz svoje sredine predsednika.

Kakor pri borznem svetu, je tudi tu dovoljena ponovna izvolitev iste osebe. Istotako se krijejo tudi nadaljnje določbe, katere veljajo za finančni odbor z onimi za borzni svet.

Kar se tiče volitev članov v borzno razsodišče, ni v pravilih nikakih nadaljnjih določb, kajti te vsebujejo posebna pravila za borzno razsodišče, katere so tudi že odobrena.

Predmeti posvetovanja občnega zbora so glasom § 42. nastopni:

1. izvolitev predsednika v slučaju izrednega občnega zbora, kateri je sklican po zahtevi ene desetine borznih članov;
2. poročilo borznega sveta o poslovanju v preteklem letu;
3. poročilo finančnega odbora o računih borze;
4. predlogi borznih članov, v kolikor so predloženi borznemu svetu do konca januarja;
5. volitev članov borznega sveta;
6. volitev članov finančnega odbora;
7. volitev članov borznega razsodišča;
8. podelitev absolutorija borznemu svetu;
9. rešitev o zadolževanju borze kakor tudi o njenem prestanku.

Občni zbor sme sklepati samo o predmetih, kateri so objavljeni v dnevnem redu. Naknadno se smejo uvrstiti v dnevni red le taki predlogi borznih članov, kateri se ne nanašajo na že objavljeni dnevni red ter se predložijo borznemu svetu najmanj 10 dni pred občnim zborom. Take predloge mora borzni svet objaviti v borzni dvorani.

Na samem občnem zboru se smejo formulirati in predložiti taki predlogi, kateri se nanašajo samo na predmete, ki so že objavljeni v dnevnem redu ali pa se nanašajo na sestavo dnevnega reda za prihodnji občni zbor.

Razumljivo bo vsakemu, da se bo do mogla ta različna določila izvesti popolnoma šele v daljši dobi. Radi tega predvidevajo pravila tudi razna prehodna določila, da se omogoči stopnjevalna izvedba in spopolnitev naše borze.

S tem bi bila izčrpana poglavja, katere utegnejo zaenkrat zanimati širšo javnost. V eni prihodnjih številkih hočem informirati cenjene čitatelje še o notranji organizaciji ustanove.

Kakao marec - maj.

Kakao je imel na koncu marca precej stalne cene, prometa ni bilo dosti. Najbolj so se zanimali za brazilske kakao iz države Bahia, ponudbe so bile razmeroma po ceni. Poročila iz ekvadorskega mesta Guayaquil so pravila, da je bila letina kakao 1923 najslabša za več let nazaj. Že leta 1922 ni bila dobra, pa vendar boljše kakor leta 1923. Za letos pričakujejo v nekaterih okrajih še slabšo letino, ker razsaja tam bolezen »čarovniške metle«; v drugih je pa ni

in pričakujejo zato tam boljše letino. Podnebje igra veliko vlogo in se pridelovalci v Ecuadorju bodočnosti ne veselijo prav posebno.

V aprilu je znanka Bahia vsled nadržavanja milreisa precej padla in je potegnila tudi druge vrste za seboj. Koncem marca je bilo v Bahii 150.000 bal, 30.000 so jih še dobili, 30.000 pa v aprilu in maju eksportirali, ostalo je torej na koncu maja spet 150.000 bal.

Majnikova številka časopisa »Wirtschaft und Statistik« priobčuje za svetovno produkcijo, svetovno uporabo in za zaloge zadnjih let te-le številke — 1913 je zadnje predvojno leto, 1919 pa prvo povojno —:

Produkcija	Poraba	Zaloge
v t o n a h		
1913: 253.640	251.690	99.020
1919: 461.600	396.270	170.050
1920: 371.230	374.190	167.100
1921: 386.920	400.620	153.400
1922: 408.600	421.170	140.830
1923: 447.900	422.150	166.580

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

V št. Vidu nad Ljubljano obstoji »Stora«, tovarna za zavese. Ta tovarna izdeluje: 1. vezene naglavne rute, bluže in ženske obleke; 2. zavese in pregrinjala za postelje; 3. cerkvene paramente; 4. vezene za perilo in damske obleke. Od izdelkov pod 2. in 3. se krije tri četrtine konzuma v tuzemstvu, od izdelkov pod 1. in 4. pa le četrtina. Podjetje zaposluje v tvornici 46 delavcev, po hišah pa dela za tvornico 120 do 180 delavk. Sedaj dela le za konzum v tuzemstvu. Misli pa izvažati svoje izdelke v Italijo, na Grško, Bolgarsko, v Rumunijo in na Turško. Podjetje ima 32 strojev.

Tudi tej tvornici v Sloveniji bi se moralo pomagati s subvencijo pod pogojem, da se uporablja kot šola za nove vrste tehnične izdelave vezenin.

Celoletni uvoz vezenin in čipk je znašal leta 1920.: 1. čipk 5881 kg v vrednosti 1.083.490 Din; 2. vezenin na bombaževem platnu 14.083 kg v vrednosti 3.300.722 Din; 3. svilenih čipk 493 kg v vrednosti 236.542 Din; 4. vezenin na svileni tkanini 632 kg v vrednosti 142.109 Din. Vrednost blaga je v statistiki jako nizko ocenjena. To je samo zakoniti uvoz, poleg tega se je pa najmanj še nekatrati toliko uvozilo nezakonitim potom. Celoten uvoz je bil vreden najmanj 20 milijonov dinarjev.

Takozvane mrežaste maje, jopice, šale, naglavne rute, ovojke in razne druge pletenine izdelujeta gg. Kunc v Ljubljani in Milan Ječmenica in drug v Beogradu, kljub temu pa se volnenih naglavnih rut in šalov uvozi 17.250 kg v vrednosti 1.247.664 Din.

Od mehanično izdelanih čipk nam pomanjkuje tkanih čipk, francosko delo Nanta in angleškega Njukastla in mehanične imitacije klekljanih čipk.

Da bi ne bilo treba ustanoviti dragih šol za mehanično čipkanje in vezenje, naj bi se s podelitvijo subvencije že obstoječim podjetjem uvedli novi tehnični izdelki čipk, kolikor so potrebni za domači konzum, pa tudi za izvoz. Šola za ročno čipkanje in vezenje ni potrebna izven krajev domače industrije, ker ročno delo ne vzdrži konkurence strojnega dela, dasi daje le jako nizek zaslužek.

Cela čipkarska in veziljska industrija se bo brezdvoma najpreje razvila v Sloveniji, ki ima v ta namen že na razpolago najboljše delavke.

V Dalmaciji se kupuje veliko tuje konfekcije od meščanov, prebivalcev na morski obali in ofočanov. Navadne obleke izdelujejo po meri krojači in to večinoma tudi za seljake v notranjosti pokrajine. Potrebno bi bilo osnovati konfekcijske tvornice v Splitu ali na otokih, kjer so prebivalci siromašni, pa voljni in večji tega dela.

V Banatu in Bački se bavijo z izdelovanjem oblek poleg krojačev, ki delajo po meri, tudi konfekcijski krojači in trgovci, ki delajo obleke fudi za seljake in jih prodajajo do-

ma ali po sejnih ob sejmiskih dneh. V Subotici obstoji firma Anton Kramer in drug, ki je v položaju, da izdela na leto približno 30.000 celotnih oblek.

(Dalje prih.)

Trgovina.

Ugodnosti za prevoz moke v pasivne kraje. — Na zahtevo naših industrialcev (mlinov) je ministrstvo trgovine in industrije predlagalo prometnemu ministrstvu, da zniža prevoz moke, osobito za pasivne kraje, ker naša moka sicer ne zdrži konkurence z italijansko, ki ima ugodnost prevoza po morju, vsled česar ji je možno tudi v primeru, da je slabša, vplivati na ceno. Prometno ministrstvo je na podlagi tega predloga s razpisom s dne 4. maja 1924, št. 20.204 ex 1924 odredilo, da se moka za pasivne kraje pravaža po kl. C, da se prepreči italijansko konkurenco. Ta ugodnost obsega 40% popust od normalne tarife. Istočasno so naše paroplovne družbe obljubile, da bodo za moko, ki bi se prevažala v pasivne kraje preko Sušaka, dovolile 20% popust za vožnje v Boko Kotorsko in Črno goro, a za bližja pristanišča pa 10—15% popust.

Omejitev krošnjarstva in izvrševanja obhodnih obrtov v Avstriji. — Na ponovne zahteve prebivalstva, da se prepreči zlorabe, ki jih vrše nezanesljive osebe s krošnjarstvom, je vlada odredila da mora vsak, ki izvršuje kak obhodni obrt, imeti za to uradno dovoljenje s fotografijo in da mora to dovoljenje na zahtevo vsakemu pokazati, s komur pride v poslovne stike. Vlada se nadeja od te odredbe, da bo s tem preprečila marsikatero zlorabo in obvarovala občutne škode marsikoga, ki se preveč zanaša na osebe, ki pod krinko krošnjarstva in obhodnih obrtov zasledujejo razne nečedne namene.

Zaščitna zveza proti goljufivim insolventam. Trgovska in obrtniška zbornica v Pragi je ustanovila posebno zaščitno udruženje proti goljufivim in lahkomiselnim insolventam. Ta se peča s konkretnimi primeri in splošnimi predlogi za reformo. Vse sumljive primere podvrže ta zveza natančni preizkušnji ter objavi imena s popolnimi podatki.

Kako naj korespondira trgovec? Za renome trgovca je zelo važno, da se v svoji trgovski korespondenci poslužuje primerne oblike in točnosti. Po odgovoru, ki ga da trgovec interesentu, bo ta tudi ocenil trgovca. Zato morajo naši trgovci mnogo pažnje posvetiti sestavljenju poslovnih pisem. Predvsem naj se uporablja le dober papir z okusno obliko, pisava naj bo skrbna in čedna. Dalje se mora odgovarjati na vprašanja poštenoobratno, mogoče je dotičnik vprašal več tvrdk in kdor prej pride, prej melje. Odgovor mora biti temeljit in jase. Če se vpraša n. pr. po ceni blaga, je dobro, da se odgovor peča tudi s kvaliteto, plačilnimi in pošiljalnimi pogoji ter da omenja po možnosti tudi reference. Preglednost je nadaljna zahteva za pisma. Vse kar je postranskega, kar ne spada k stvari, proč. Zelo ugodno vpliva tudi primeren osebni ton pisma. Pismo naj na naslovniku nikdar ne naredi vtisa, da je sestavljeno po vzorcu (»šimlje«). Prejemnika ničesar bolj ne dirne kakor če se ravna in občuje z njim šablonsko. Od vsakega dopisa je obdržati prepis. Dopise se mora obdržati v evidenci in če pismo ostane brez odgovora, naj se vljudno ponovi, pri čemur se lahko opozori na morebitne izpremembe glede dobavnih ali nakupnih pogojev.

Industrija.

Karteliranje madžarske industrije. — Težka gospodarska kriza sili madžarsko industrijo k organizaciji in posrečilo se ji je strniti večji del produkcije v kartele. Doslej so nastopili odločilno na ogrskem trgu že sladkorni, opekarski in usnjarski kartel, ki so jim izročeni na milost in nemilost domači konsumenti. Sosebno usnjarski kartel je uzurpiral

vso oblast in manjša podjetja, ki se še niso pridružila, so prisiljena, da ali to nemudoma store, ali pa da ustavijo obrat.

Denarstvo.

Lombardiranje bonov iz državnih dobav. — Da bi odpomogel industrialcem, ki so za državne dobave dobili namesto denarja iz državne blagajne le bone, je minister financ posredoval pri poštini hranilnici, da bi dajala omenjenim industrialcem lombardna posojila do 75% iznosa bonov proti 8—10% obrestni meri, ki bi se ravnala po dobi posojila. — Ta aranžma se nanaša edino na izplačilo računov iz proračunov za čas pred dnem 1. aprila 1924 torej ne na račune, ki naj obremenjujejo tekoče proračunske kredite. Za doseg tega lombardnega posojila morajo reflektanti vložiti prošnje pri poštini hranilnici. V prošnji je treba navesti, koliko bonov imajo in kdaj zapadejo ti boni v plačilo. Prošnje se more vložiti ali neposredno pri poštini hranilnici ali preko čekovnega urada. Povoljna rešitev je odvisna od razpoložljivih sredstev in splošnega finančnega položaja prosilca, ker se namerava v prvi vrsti ozirati na finančno šibkejšje prosilce. Prošnje je treba taksirati s kolikom 20 Din. in priložiti še kolek za 20 Din za rešitev.

Naša državna plačila v inozemstvu v letu 1923. Narodna banka je nabavila v inozemstvu: 77.332.694.20 francoskih frankov, 12.252.524.92 švicarskih frankov, 4.692.463.22 belgijskih frankov, 579.455.24 angleških funtov, 30 milijonov 138.117.59 italijanskih lir, 3.847.13 ameriških dolarjev, 1.759.798 holandskih goldinarjev, 4.297.227.17 drahem, 63 milijonov 236.422.37 čehoslovaških, 10.973 milijonov 173.460 madžarskih in 60.844 milijonov 760.052 avstrijskih kron, dalje 1.874.377 bolgarskih levov, 9.483.529 rumunskih lej, 56.950.680.064.293 nemških mark in končno 611.55 španskih pezet. Te devize so stale našo državo 1.821 milijonov 537.135 dinarjev.

Bilance v Savezu novčanih zavoda včlanjenih denarnih zavodov. V Savezu novčanih zavoda v Zagrebu včlanjeni denarni zavodi iz Hrvatske, Vojvodine, Bosne in Hercegovine, Slovenije in Dalmacije izkazujejo v svojih bilancih koncem leta 1923. nastopna aktiva: gotovina 335.729.317 Din, terjatve pri denarnih zavodih 260.268.373 Din, devize in valute 18.922.258 Din, menice 1.085.379.746 dinarjev, vrednostni papirji 567.250.383 dinarjev, dolžniki 4.946.763.838 Din in nepremičnine 196.925.590 Din. Pasiva se razdeli po posameznih postavkah nastopno: plačana delniška glavnica 1.076 milijonov 649.921 Din, celokupne rezerve 285.370.193 Din, vloge 2.666 milijonov 661.361 Din, upniki 3.273.456.040 dinarjev in čisti dobiček 178.798.838 dinarjev.

Pasiva »Dunajske lombardne banke«. Po vesteh z Dunaja znašajo pasiva »Lombardne banke« čez 300 milijard aK (okrog 380 milijonov dinarjev), med temi na Bank d'Autre Mer 70 milijard. Banka je bila udeležena na sleški Es-komptni banki v Bielnu, na Donavski banki v Bratislavi in Hrvatski banki v Zagrebu.

Plačilne težkoče lombardne in eskomptne banke na Dunaju. Dunajska gospodarska policija je na podlagi številnih ovadb sporazumno z državnim pravdnistvom začela preiskati vzroke za ustavitve plačil. Do zdaj je dospelo na državno pravdnistvo dvoje kazenskih ovadb, ki se nanašajo na vsote 30 in 120 milijonov.

Kriza v bančni stroki v Budimpešti. Budimpeštanske banke, ki so vsled splošne poslovne stagnacije v zadnjih treh mesecih opustile že okoli 2000 uradnikov, so dne 1. junija t. l. odpovedale službo nadaljnjim 1500 uradnikom. Velebanke so na ta način zmanjšale število uradništva za 20—30%, hranilnice in manjše banke pa za 10—20%. Tudi pri industriji se je pričelo odpovedovati službe nameščencem. Nezaposlenost inteligentnega proletarijata postaja na Ogrskem vedno večja socialna kalamiteta.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO

izvrstno

Kolinsko cikorijo

domači izdelek.

Davki in takse.

Davčna varščina pri uvozu in izvozu blaga. Generalna direkcija neposrednih davkov je odredila glede pobiranja davčne varščine od carinskih posrednikov in špediterjev nastopno: Ako carinski posrednik ali špediter v deklaraciji ne naznači imena svojega naročnika, na čigar račun posluje v konkretnem primeru, pošilja carinarne pobrano varščino davčnemu uradu v čigar področju ima carinski posrednik ali špediter svoje redno bivališče. Davčni urad se iz svojih zapiskov prepriča, ali je doletni posrednik ali špediter obdačen od uvozne ali izvozne trgovine in ali mu je od tega posla davek že predpisan, odnosno ali je predpisani davek že plačan. Ako carinski posrednik ali špediter od uvozne ali izvozne trgovine še ni obdačen, prijavi davčni urad vsak primer posebej davčnemu oblastvu, da odmeri davek, v katerega se potem pri izterjavanju vračuni pobrana varščina. Ako pa je posrednik ali špediter obdačen od take trgovine in mu je od nje davek že predpisan, a še ne plačan, se izračuni davčna varščina na račun predpisanega davka, sicer pa povrne. Za povračilo davka pa ne zadostuje, da je carinski posrednik ali špediter obdačen le od carinsko-posredniškega ali špediterskega posla.

Taksa za prijavo obrata. Taksa za prijavo obrata po tarifni postavki 95. se plačuje le za prijavo obratovanja, ki se je pričelo izda dne 15. novembra 1923. Poleg te takse se ne pobira še taksa po tar. postavki 1., pobira pa se po tarifni postavki 5. za obrtni list, taksa po 20 dinarjev, ako ni ta taksa večja nego ona po tar. post. 71. ali 150.

Davčno okrajno glavarstvo v Mariboru razglša: V zmislu člena 158. fin. zakona za 1922/1923 (št. 324., Ur. l.) se objavlja, da je odmera davka na poslovni promet za leto 1923. po členu 10. zakona z dne 31. januarja 1922, št. 46. Ur. l. izvemši mesta Maribor dovršena, 15 dnevni rok za vpogled v odmerni izkaz se določa za čas od 16. do vseh tega 30. junija 1924. Davčni zavezanec lahko vpogledajo v ta izkaz pri pristojnih davčnih uradih, pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, soba št. 1 ali pa pri občinskem uradu, v čigar okolišju se nahaja davku zavarovano podjetje. Vpogled je dovoljen izključno le davčnim zavezancem in njihovim izkaznim pooblaščenecem. Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljenega prometa, odnosno kojih promet je presegal leta 1922, 300.000 Din, se obvestijo o morebitnem naknadnem podpisu davka s posebnimi plačilnimi nalogi. Predpis davka onih davčnih zavezancev, ki v 15 dneh po preteku roka za vpogled odmere, toraj do vseh tega 15. julija 1924 ne vložijo pritožbe pri davčnem oblastvu, postane pravno veljaven. Pripomni se, da imajo v zmislu člena 10. nav. zakona pravico pritožbe le oni davčni zavezanec, ki so pravočasno vložili prijavo o opravljenem prometu, kar je v odmernem izkazu (zadnji razpredel) posebej označeno.

Carina.

Carinski dohodki v drugi dekadi meseca maja 1924. V drugi dekadi meseca maja t. l. so pobrale naše carinarne 44.627.109 Din carine. Največ so pobrale carinarne: v Beogradu 8.654.278 Din, v Zagrebu 8.935.719 Din in v Ljubljani 4.203.453 Din. T Sloveniji so pobrale carinarne: v Gornji Radgoni 187.961 dinarjev, na Jesenicah 717.147 Din, v Mariboru 2.221.025 Din, na Rakeku 368.950 Din in v Celju 704.401 Din.

Promet.

Za ureditev zveze Celja s postajami v Meziški dolini. — Celjski trgovski krogi se zelo pritožujejo nad dejstvom, da se pošiljatve iz Celja v Meziško dolino spotijo preko Maribora, in to upravičeno, ker trajajo ti transporti po izkušnji mnogo več časa, kakor pa, ako bi se dirigirali po krajši poti preko Velenja v Dravograd. Čujejo se pritožbe, da do spe blago iz Celja v Guštajn, Mežico in Dravograd največkrat šele po preteku 10 dni, kar zelo ovira trgovski promet. Da odpomore tem nedostatom in da ugotovi utemeljenim pritožbam našega trgovstva, je naslovila Trgovska in obrtniška zbornica vlogo na ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani, da izpremeni svoječasno odredbo v toliko, da

se pošiljatve iz Celja v Meziško dolino odpremlja v bodoče po savinjski železnici preko Velenja.

Odškodnina za poštne pošiljke, izgubljene za časa avstro-ogrsko poštne uprave. Ministrstvo pošte in telegrafa je na ponovne spomence Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani odločilo, da ne more izplačati nikakih odškodnin za omenjene pošiljke, dokler se ne sklenejo in ratificirajo med prizadetimi državami konvencije. Ministrstvo pošte in telegrafa je tem povodom ponovno opozorilo ministrstvo zunanjih del na nujno potrebo, da se rimske in budimpeštanske konvencije čimprej ratificirajo.

Obvezno frankiranje pisem v Avstrijo odpravljeno. — Do sedaj obvezno frankiranje pisemskih pošiljatev v Avstrijo je izza 1. t. m. odpravljeno.

Telefonska linija Beograd-Praga. — Pravkar so se vršili prvi poskusni telefonski pogovori med telefonsko upravo v Beogradu in ono v Pragi na novi telefonski liniji, ki veže Prago z Beogradom direktno preko Madžarske. Poskusi so dobro uspeli in je računati, da se v kratkem otvori telefonski promet za zasebnike. Čehoslovaški krogi pripisujejo otvoritvi te nove direktne proge, ki se ogiba Avstrije, veliko važnost, ker bo dana posebno poročevalski službi možnost direktnega sporazuma in neodvisnosti od dosedanjega posredovanja. Direktni telefon Beograd-Praga pozdravljajo kot epohalen napredek medsebojnega sodelovanja.

Izvoz in uvoz.

Naš izvoz v prvih štirih mesecih tekočega leta. Po uradnih podatkih se je izvozilo v prvih štirih mesecih tekočega leta 985.184 ton blaga v vrednosti 2.786 milijonov 672.730 Din. V isti dobi leta 1923. je znašal izvoz le 762.546 ton v vrednosti 2.002.041.512 Din, torej za 222.638 ton v vrednosti 784.631.218 Din manj.

Izvoz stavbnega materiala na Grško. Grška vlada namerava zgraditi stanovanja za okoli 1 milijon grških beguncev in izseljenikov iz Turške, vsled česar išče zveze z našimi producenti stavbnega materiala. Interesenti se vabijo, da pošljejo svoje naslove s podatki o svojih produktih Trgovsko-industrijski komori kraljevine SHS v Solunu (Chambre de commerce et d'Industrie), da bo mogla informirati grške interese.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani naproša, da se člani čimprej odzovejo povabilu glede podpornega fonda. Ker se je že mnogo trdk odzvalo vabilu, je želeli, da se čimprej odzovejo tudi oni, ki tega do sedaj še niso storili, da se končno dopoljšajo članom opozorilne tablice.

Trboveljski premog in drva dobavlja **DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA,** Kralja Petra trg 8. — Telefon 220. **Plačilo tudi na obroke!**

Razno.

Za razširitev postaje Rakek. — Postaja Rakek, na katero gravitira v pomenu 50 km ves ogromni izvoz lesa in ki je bila pred vojno popolnoma zaposlena v vseh svojih napravah z eksportom lesa, katerega letni kontingent je dosegel do 8000 vagonov, je postala po vojni glavna obmejna postaja na progi proti Italiji. Ker uporabljajo organi obmejne službe v svrhu carinskega in veterinarskega pregleda vse tirne naprave in rampe, se domači interesi mogoče samo v zelo omejenem obsegu, mnogokrat pa sploh ne, posluževati ramp. Zbog tega trpi cela cerkniška in čabarska dolina, v kateri je 30.000 prebivalcev zaposlenih v šumarstvu in drvarski industriji in trgovini, ki je prišla v akutno krizo, iz katere je edini izhod, da se postaja Rakek za svoje nove naloge primerno razširi z degraditvijo vsaj dveh novih tirov. Trgovska zbornica v Ljubljani je zato naslovila na saobračajno ministrstvo in na komite za prevzemanje južne železnice prošnjo, da bi se v interesu naše izvozne trgovine odobrilo načrte, ki jih je tozadevno že predložila Direkcija državnih železnic v Ljubljani in odobrili vsi v proračunu prelinirani krediti, da bi se mogla še letos izvršiti zgradba vseh potrebnih prometnih

naprav. Upati je, da se bo železniška uprava že vendar enkrat zganila in da odpomore tej mizeriji na Rakeku, ki je v veliko škodo naši izvozni trgovini.

Fingiran državni proračun Italije. — Proračunski odsek je danes sprejel s 26 glasovi večine proti 5 belim listkom državni proračun. Opozicija je ugovarjala proti temu, da proračun izkazuje dve celi milijardi primanjkljaja, dočim je prestolni govor izrečno poudarjal ravnotežje v državnem proračunu. Opozicija se je tudi čudila, kako je bilo mogoče letos v proračunu zmanjšati izdatke za 180 milijonov, ko so ga morali lansko leto za isti znesek povečati.

Trgovska pogajanja z Madžarsko. — Tekom sedanjih pogajanj z Madžarsko se po poročilih iz Beograda ne namerava skleniti trgovske pogodbe, ampak se namerava edino urediti razne odnose na podlagi mirovne pogodbe. Predno se bodo začela pogajanja za trgovsko pogodbo, bo ministrstvo trgovine in industrije pozvalo gospodarske korporacije, da mu priobčijo svoje želje in zahteve. Čas za ta pogajanja še ni določen.

Skrb v Avstriji za prevažanje sadja in sadnega mošta. — Generalna direkcija zveznih železnic je že sedaj vse poskrbela, da bo jeseni za prevoz sadja in sadnega mošta v Avstrijo na razpolago zadosti vozov. Hkrati se je odločila, da bo tarife za prevoz tega blaga izdatno znižala.

Kdaj se sme žganje kuhati tudi v krajih, ki so oddaljeni od oddelka finančne kontrole nad 15 km? Generalna direkcija posrednih davkov je doznala, da nekateri organi finančne kontrole jako ozkosrčno tolmačijo čl. 116., točko 6, trošarskega pravilnika in odrekajo dovoljenje za žganjekuho zavse kraje, ki so nad 15 km oddaljeni od oddelka finančne kontrole, brez ozira na to, ali se more do žganjarne priti le peš ali pa z vlakom ali ladjo. Na ta način se v prehodnem času, ko se uvaja novi zakon, povzroča škoda strankam, pa tudi državi blagajni, ker ni tako lahko prevažati že pripravljeno drozgo. Tako postopanje zakonodajalec ni nameraval uveljaviti. Vsled tega je omenjena generalna direkcija odredila, da se omenjena točka 24. čl. 116. trošarskega pravilnika more dobesedno izvajati le za kraje, ki so oddaljeni od oddelka finančne kontrole nad 15 km in nimajo niti železniške niti paroplovne zveze. Ako pa je organu finančne kontrole mogoče v dotični kraj odpotovati z vlakom ali z ladjo, se mora žganjekuha dovoliti pod splošnimi pogoji brez ozira na oddaljenost žganjarne od oddelka finančne kontrole, ako se mora z vlakom ali ladjo dospeti do žganjarne najdalje v času, katerega rabi pešec za pot 15 km.

Izjava generalnega inspektorja ministrstva financ. — Beograjski dopisnik Jug. Lloydja v Zagrebu je te dni imel priloiko razgovarjati se z generalnim inspektorjem g. Jakosljevićem o aktualnih vprašanjih njegovega delokroga. Generalni inspektor je izjavil, da ne namerava ublažiti deviznih predpisov ali v kateri koli smeri izpremeniti veljavnega pravilnika. Nadalje je izjavil, da ne more dovoliti, da bi trgovci sami kupovali na borzi potrebne valute, ker bi s tem generalni inšpektorat izgubil vso evidenco o gibanju deviz, dočim so banke za ta posel najbolj organizirane. Glede znatnih razlik med kurzom beograjske in kurzom zagrebske banke za razne devize je generalni inspektor pripomnil, da teh razlik do sedaj ni bilo mogoče preprečiti. Toda sedaj je dobila beograjska borza večje število telefonskih aparatov na razpolago in ministrstvo pošte je zagotovilo za čas trajanja borze nepretrgano enourno zvezo. Vsled tega sklepa generalni inspektor, da bodo razlike izginile in da bosta obe borzi dejansko tvorili eno tržišče.

Anglija za omejitev zračnega oboroževanja. — V angleških aeronavtičnih krogih se te dni dosti govori o mednarodnih zračnih oboroževanjih. Na splošno, posebej pa pri laburistih, se poudarja potreba za sklicanje mednarodne konference proti brezmejnemu zračnim oboroževanjem.

Število brezposelnih v Nemčiji. — Nemški listi poročajo, da je bilo dne 13. pr. m. delo v velikih rudniških podjetjih v Nemčiji močno omejeno. Število nezaposlenih se ceni na 600.000, predvideva se pa, da bo naraslo na 1.000.000.

Otvoritev 6. mednarodne konference dela. — 16. t. m. se otvori v Ženevi 6. mednarodna konferenca dela, ki se bo pečala s sledečimi štirimi vprašanji: Izkoriščanje prostega časa delavcev, enako ravnanje z inozemskimi in domačimi delavci, ki se ponesrečijo, tedensko 24-urni počitek v določenih kategorijah steklarske industrije in nočno delo v pekarskem obrtu.

Sanacija Ogrske. — Madžarski generalni komisar Smitt se poda s svojim namestnikom Tyleromom 8. t. m. v Zenevo, da prisostvuje seji Društva narodov. Tudi bo predložil pri tej priliki svoje prvo poročilo.

Tržna poročila.

Tržne cene za meso v Ljubljani. (2. junija.) Govedina: V mesnicah po mestu 20 do 26. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 23 do 25, II. 23 do 25. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 27 do 29, II. 24 do 25, 1 kg jeter 29, 1 kg pljuč 24 do 25. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 32 do 50, II. 30, 1 kg pljuč 14 do 15, 1 kg jeter 25 do 30, 1 kg slanine trebušne 26 do 27, 1 kg slanine ribe in sala 30 do 32, 1 kg slanine mešane 28 do 30, 1 kg slanine na debelo 27 do 50, 1 kg ameriške masti 29 do 30, domače masti 35 do 40, 1 kg šunke (gnjati) 40 do 45, 1 kg prekajenega mesa I. 43, 1 kg prekajenega mesa II. 30. Drobniča: 1 kg koštrunovega 18 do 20, 1 kg jagnjetine 25. Klobase: 1 kg krakovskih 56, debrecinskih 56, hrenovk 42.

Cena za perutnino v Ljubljani. (1. junija.) 1 piščanec majhen 22.50 do 25, 1 piščanec večji 27.50 do 30, 1 kokoš 40 do 50, 1 petelin 40 do 50, 1 domač zajec manjši 10, večji 17.50 Din.

Mleko, maslo, sir, jajca v Ljubljani. (1. junija.) 1 liter mleka 3 do 4, 1 kg surovega masla 50, 1 kg masla 55, 1 kg bohinskega sira 56 do 60, 1 kg sirčka 12, 1 jajce 1 do 1.50 Din.

Tržne cene za mlevske izdelke v Ljubljani. (1. junija.) 1 kg moka št. 0 5.75, 1 kg moka za kuho 5.50, 1 kg bele krušne moka 4 do 4.50, 1 kg kaše 6.50, 1 kg ješprenja 7 do 7.50, 1 kg otrobov 3, 1 kg koruzne moka 4, 1 kg koruznega zdroba 5, 1 kg pšeničnega zdroba 7, 1 kg ajdove moka I. 9.50, II. 7 Din.

Tržne cene za žito v Ljubljani. (1. junija.) 1 q pšenice 335 do 375, rži 285 do 290, ječmena 335 do 380, ovsra 315 do 340, prosa 275 do 325, nove sušene koruze 265 do 290, ajde 275 do 325, fižola, ribničana 550 do 650, prepelčarja 600 do 650, graha 400, leče 700 Din.

Cene za specerijsko blago na trgu v Ljubljani. (1. junija.) 1 kg kave Portoriko 74 do 80, Santos 48 do 56, Rio 40 do 44, 1 kg pražene kave I. 90 do 104, II. 60 do 70, III. 52 do 56, 1 kg kristalnega belega sladkorja 19, v kockah 21, 1 kg kavne primesi 24, 1 kg riža I. 10 do 15, II. 7 do 10, 1 liter namiznega olja 25, jedilnega olja 22, 1 liter vinskega kisa 4.50, navadnega kisa 2.50, 1 kg soli 3.50, 1 liter petroleja 6.50, 1 kg testenin I. 17, 1 kg testenin II. 10.50 Din.

Tržne cene za meso v Mariboru. (1. junija.) 1 kg govejega mesa I. 25 do 27, II. 22 do 24, III. 19 do 21. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 25 do 28, II. 19 do 24, 1 kg jeter 20, pljuč 15. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 22.50 do 35, 1 kg sala 32.50 do 35, 1 kg jeter 15, 1 kg sveže slanine 30 do 36, papricirane 36 do 37, prekajene 36, 1 kg masti 32.50 do 37, 1 kg prekajenega mesa 40 do 46, 1 kg šunke 46 do 54. Drobniča: 1 komad kozliča 100. Klobase: 1 kg krakovskih 50, debrecinskih 31, brunšviških 25 do 26, 1 kg hrenovk 35, 1 kg kranjskih 48, 1 komad prekajenih 6 Din.

Cene za kožo na mariborskem trgu. (1. junija.) 1 komad konjske kože 150 do 225, 1 kg goveje kože 15 do 20, telečje kože 30 do 32.50, 1 kg svinjske kože 12.50, 1 kg gornjega usnja 110 do 140, 1 kg podplatov 90 do 120 Din.

Cene za perutnino v Mariboru. (1. junija.) 1 piščanec majhen 15, večji 30, 1 kokoš 37.50 do 50, 1 raca 40, 1 gos 100, 1 puran 120 Din.

Mleko, maslo, sir, jajca v Mariboru. 1 liter mleka 304, 1 liter smetane 12 do 16, 1 kg surovega masla 44, kuhanega masla 50, 1 kg ementalkega sira 150, polementalkega 70, trapistnega 30 do 35, grojskega 35, tilsitskega 35, parmazana 150, 1 kos sirčka 5 do 9, 1 jajce 1.25 do 1.50 Din.

Cene za specerijsko blago na trgu v

Maribor. (1. junija.) 1 kg kave I. 70 do 75, II. 40 do 60, 1 kg pražene kave I. 70 do 100, II. 48 do 50, 1 kg testenin 12 do 20, 1 kg sladkorja v prahu 22, v kristalih 19, v kockah 21, 1 kg škroba pšeničnega 20, rižvega 30, 1 kg riža 3.50 do 12, 1 liter namiznega olja 30, 1 liter bučnega olja 34, 1 kg mila 18 do 20 Din.

Žito v Mariboru. (1. junija.) 1 kg pšenice 3.50, 1 kg rži 3.50, 1 kg ječmena 3, 1 kg ovs 2 do 2.75, 1 kg koruze 3, 1 kg prosa 3.50, 1 kg ajde 3 do 4, 1 kg fižola 5 do 7, 1 kg leče 14 Din.

Tržne cene za mlevske izdelke v Mariboru. (1. junija.) 1 kg pšenične moke št. 0 5.75—6, 1 kg pšenične moke št. 1 5.50—5.75, 1 kg pšenične moke št. 5, 5, 1 kg pšenične moke št. 6 4.50, 1 kg pšenične moke št. 7 4, 1 kg prosene kaše 7, 1 kg ješprenja 6.50, 1 kg otrobov 2.50, 1 kg koruzne moke 3.50—3.75, 1 kg koruznega zdroba 4.50—6, 1 kg pšeničnega

zdroba 7, 1 kg ajdove moke št. 1 8, 1 kg ajdove moke št. 2 7, 1 kg kaše 6, 1 kg ržene kave 10—15, 1 kg cikorijske 25 Din.

Zagrebski tedenski živinski sejem. — Na živinski sejem dne 5. junija je bilo prignane precej rogatega živine, zlasti volov in telet. Mnogo je bilo prignanih tudi prašičev. Cene za kilogram žive teže so notirale: voli 11—15.50, krave 8.50 do 13.50, teleta 12.50—14, svinje, debele, 16.50—17.50, debele sremške 21—22, mesnate domače 16.25—18; konji: težki tovorni 11—14.000, lahki tovorni 11 do 12.000, lahki vojni 6400 do 7000, srednji vojni 6500—7500, jahalni 6—8000.

Zagrebska vinska borza. (4. junija.) Do zaključkov ni ni prišlo. Blago je notiralo: vino črno dalmatinsko 11%, pariteta Sušak, 350; belo dalmatinsko, 11 do 12%, pariteta Sušak, 375; belo kmetsko, 8 do 9%, pariteta Konjščina in Zlatar, 4 za liter; belo vršačko, 11%, pariteta Zagreb, 4.5; »otelo« črno banatsko, 11

do 12%, pariteta Zagreb, 5; »otelo« črno vršačko, 10.5 do 11%, 4.25; belo novo, Okič-Plješivica, 10%, postavno Jaska, 6. — Slovenska vina: belo mešano, 8% iz leta 1922, 4.5; belo sortirano, 10% leta 1923, 8; belo sortirano, 12%, 1923, 10; belo sortirano, 12%, leta 1921, 13. — Dalmatinska graševina, Knin-Ranjska, 13 malagina, franko vagon Knin, 8 Din.

Dunajska borza s kmetijskimi produkti (4. t. m.). Kupčija izredno mirna in brez razpoloženja. Zaradi zelo ugodnih poročil o stanju posevkov kakor tudi radi pomanjkanja denarja vlada splošna rezerviranost v nakupovanju. Notirajo za 1 kg inkluzivno blagovno-prometni davek ab Dunaj: pšenica, domača, 3150 do 3200 aK, madžarska 3300 do 3350 aK, ječmen, domači, 3050 do 3200 aK, turšica 2000 do 2700 aK, oves, domači in madžarski 2700 do 2800 aK, rumunski 2000 do 2700 aK, moka »0«, domača 5600 do 5700 aK, madžarska 5200 do 5500 aK.

TISKARNA „MERKUR“

Trg.-ind. d. d.
LJUBLJANA
Simona Gregorčičeva ulica
št. 13

Tiska časopise, posetnice, knjige, brošure, letake, cenike, pravila, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine itd. v eni in v več barvah

Lastna knjigovoznica

Telefon št. 532
Račun pri pošti, ček. zavodu
št. 15.106

Naročajte „TRGOVSKI LIST“!

Veletrgovina
kolonijalne
in
špecerijske
robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode
Točna in solidna postrežba
Zahtevajte cenik!

Mi smo **znižali ceno** našim
la jermenom na Din 145— za 1 kg.

Na veliko odgovarjajoči popust.
Nabavno središče za poljedelske stroje:
Krunoslav Stj. Jakovlić k. d.
Glavno zastopstvo:
International Harvester Company of America,
Chicago.
Zagreb, Martičeva ulica 14, vogal Radišine ulice.
Brzjavi: Poljestroj.

Prodajalka.

Iščem za takoj prodajalko špecerijske stroke, mlažo moč, dobro izurjeno v nadrobni prodaji in prijazno v obveščanju. — Prednost ima, katera je nekoliko večša pisarniških del. — Oskrba vsa v hiši. — Ponudbe takoj z zahtevo plače in znamko za odgovor na Al. Lavrenčič, Cerknica.

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rimčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vesenine, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo:
Jos. Petelinc
LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši živalni stroji v vseh
opremah Gritzer, Adler za
redninske in obrtne rabe,
ljetam igle, olje ter vse po-
samenne dele za vse sisteme.
Ena groš!

Hiša in gostilna

Enonadstropna hiša s staro gostilno, pripravna tudi za vsako drugo obrt, ob deželni cesti, v bližini železniške postaje v Kočevju, se prodaja. K hiši spada: gospodarska poslopja, lep sadni vrt, njive, travniki in gozd. — Pojasnila daje tiskarna J. Pavliček v Kočevju.

A. VICEL
Maribor, Glavni trg 5
trgovina s hišnimi potrebščinami, emailirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo.

Na debelo! Na drobno!

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vse popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.

Telefon št. 449.

Brzjavi: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

Tehtnice

vseh vrst najceneje izdeluje in popravlja novo ustanovljena tvrdka

LOVRO ROZMAN, Ljubljana
Križevniška ulica št. 9.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, email,
klt in zajamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŠTVO
S OM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

10krat dražje nego z ogljem
→ Stroški pri vporabi bencina
Vozi brez bencina!

Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent.

„Hag-Generatorjem“
Prospekt in reference daje

Jugo-Hag

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560

→ Stloški pri vporabi oglja

JUGOEKSIM

Trgovska družba. Vekoslav Pelc & dr.
Eksport LJUBLJANA Import
Vegova ulica 8

Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga
mlina „UNION“ Osijek

TRGOVINA

s špecifičnim, kolonijalnim, materialnim blagom,
deležnim, poljskimi pridelki, lesom in lesnini in
delci na debelo in drobno

Trgovci
Industriji oglašajte v „Trgovskem listu“!